

**Ministerstvo kultúry
Slovenskej republiky**

Bratislava 1. 1. 2019
Číslo: MK-5893/2018-110/17020

**Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
vydáva úplné znenie zriaďovacej listiny Slovenskej národnej knižnice vydané
rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o vydaní zriaďovacej listiny
Slovenskej národnej knižnice č. MK 1086/2000-1 z 27. júna 2000**

ako vyplýva zo zmien a doplnkov vykonaných

rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK 11176/2005-400/25507 z 26. septembra 2005, rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-5199/2009-10/16012 z 15. decembra 2009, rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-2587/2013-110/12377 zo 17. júla 2013 a rozhodnutím Ministerstva kultúry Slovenskej republiky č. MK-2807/2015-110/14230 z 1. októbra 2015

**Rozhodnutie
Ministerstva kultúry Slovenskej republiky
o vydaní zriaďovacej listiny
Slovenskej národnej knižnice**

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky podľa § 21 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 v znení zákona č. 160/2018 Z. z. vydáva túto

z r i a d' o v a c i u l i s t i n u:

Názov organizácie:	Slovenská národná knižnica
Sídlo organizácie:	Námestie Jozefa Cígera Hronského 1, 036 01 Martin
Forma hospodárenia:	štátna rozpočtová organizácia
Identifikačné čísla organizácie:	36138517
Dátum zriadenia organizácie:	1. júl 2000
Zriaďovateľ organizácie:	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Článok I

Predmet činnosti a základné poslanie

1. Slovenská národná knižnica je národnou knižnicou Slovenskej republiky (ďalej len „knižnica“) a vrcholnou štátnou kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej, literárnomúzejnej, literárnoarchívnej a biografickej činnosti.
2. Základným poslaním Slovenskej národnej knižnice je prostredníctvom knižnično-informačných služieb a informačných technológií zabezpečovať slobodný prístup k informáciám šíreným na všetkých druhoch nosičov, budovať, ochraňovať a sprístupňovať knižničné fondy, archívne fondy a múzejné zbierkové predmety so vzťahom k dokumentácii vývoja slovenskej literatúry, knižnej kultúry a umenia, ako aj databázy z týchto oblastí, a tým uspokojovať kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby ľudí a napomáhať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.
3. Knižnica v rámci predmetu činnosti najmä
 - a) získava a trvale uchováva konzervačný fond Slovenskej republiky ako právnická osoba určená podľa osobitného predpisu¹⁾,
 - b) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje univerzálny knižničný fond,
 - c) dopĺňa, odborne eviduje, spracováva, uchováva, ochraňuje a sprístupňuje domáce a zahraničné slovacikálne dokumenty a zahraničné dokumenty,
 - d) je národnou bibliografickou agentúrou, zabezpečuje bibliografickú registráciu slovacikálnych dokumentov, koordináciu národného bibliografického systému a budovanie slovenskej národnej bibliografie,
 - e) je národnou agentúrou pre medzinárodné štandardné číslovanie kníh (ISBN), hudobnín (ISMN) a pre medzinárodnú identifikáciu dokumentov (EAN) podľa osobitného predpisu²⁾ a spolupracuje s Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky pri dohľade nad dodržiavaním zákona za oblasť neperiodických publikácií a hudobnín; prideluje čiarový kód EAN-ISBN a EAN-ISMN a vedie adresár vydavateľov,
 - f) tvorí, udržiava a sprístupňuje súborný katalóg knižníc Slovenskej republiky – časť monografie a koordinuje tvorbu súborných katalógov knižníc,
 - g) je ústredným vedeckovýskumným a štandardizačným pracoviskom knižničného systému a rieši samostatne alebo v spolupráci s inými subjektmi vedecké, výskumné, vývojové a inovačné úlohy v oblasti svojej pôsobnosti,
 - h) poskytuje knižnično-informačné služby používateľom,
 - i) je národným ústredím medziknižničnej výpožičnej služby a určuje podrobnosti o poskytovaní medziknižničnej výpožičnej služby na svojom webovom sídle; je pracoviskom medziknižničnej výpožičnej služby a medzinárodnej medziknižničnej výpožičnej služby,
 - j) plní metodické, poradenské, koordinačné, vzdelávacie, štatistické a analytické úlohy celoštátneho charakteru pre knižničný systém v odborných knižničných činnostiach,

¹⁾ § 3 až § 5 zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

²⁾ § 8 až § 10 zákona č. 212/1997 Z. z. o povinných výtlačkoch periodických publikácií, neperiodických publikácií a rozmnoženín audiovizuálnych diel v znení neskorších predpisov.

- k) je špecializovaným pracoviskom na digitalizáciu dokumentov písomného kultúrneho dedičstva a uchovávanie a sprístupňovanie ich digitálnych foriem,
- l) je špecializovaným konzervačným a reštaurátorským pracoviskom pre písomné kultúrne dedičstvo,
- m) je odborným metodickým pracoviskom na ochranu a správu historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov; získava, spracúva, uchováva, spravuje, ochraňuje a sprístupňuje knižničný fond vzácných rukopisov, starých a vzácných tlačí, slovacikálnych dokumentov do roku 1918 a významných slovacikálnych dokumentov bez časového ohraničenia, historický knižničný dokument a historický knižničný fond; v prípade mimoriadnej udalosti alebo krízovej situácie môže spravovať historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond aj iných fyzických osôb alebo právnických osôb,
- n) zabezpečuje pasportizáciu vzácných rukopisov, starých a vzácných tlačí, slovacikálnych dokumentov do roku 1918 a významných slovacikálnych dokumentov bez časového ohraničenia a vzácných knižničných fondov v rámci Slovenskej republiky a vedie ich evidenciu,
- o) vyjadruje sa k návrhu na vyhlásenie a zrušenie vyhlásenia historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu a určuje jeho hodnotu; predkladá návrhy na vyhlásenie a zrušenie vyhlásenia historického knižničného dokumentu a historického knižničného fondu,
- p) vedie Ústrednú evidenciu vyhlásených a vyradených historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov,
- q) zriaďuje ako svoj organizačný útvar múzeum; na základe prieskumu a vedeckého výskumu zhromažďuje, vedeckými metódami zhodnocuje, odborne spracúva a sprístupňuje zbierkové predmety najmä k dejinám slovenského písomníctva, knižnej kultúry, knižnej grafiky,
- r) je pracoviskom biografickej dokumentácie, výskumu a podpory slovenskej kultúry a literatúry; v rámci biografickej činnosti dokumentuje a skúma biografie a genealógie významných reprezentantov slovenskej národnej kultúry, umenia, vedy, techniky, spoločenského, politického a hospodárskeho života doma i v zahraničí,
- s) zriaďuje verejný archív, ktorý najmä získava, odborne a vedecky spracúva, ochraňuje a sprístupňuje literárne a hudobné rukopisy, biografické, zvukové, obrazové a iné archívne dokumenty z oblasti slovenskej kultúry,
- t) zabezpečuje údržbu vybraných náhrobných pomníkov osobností pochovaných na Národnom cintoríne v Martine, ktorý má v správe a sprístupňuje ich verejnosti,
- u) vydáva periodické publikácie a neperiodické publikácie z oblasti svojej pôsobnosti,
- v) realizuje medzinárodnú výmenu publikácií s výmennými partnermi,
- w) organizuje a zabezpečuje vedecké, vzdelávacie, kultúrne a spoločenské podujatia,
- x) organizuje a zabezpečuje výstavy vo vlastných alebo cudzích priestoroch, prijíma a spoluorganizuje výstavy iných právnických osôb a fyzických osôb zo Slovenskej republiky i zo zahraničia,
- y) spolupracuje s inými knižnicami knižničného systému a s knižnicami v zahraničí; v oblasti svojej pôsobnosti nadväzuje priame vzťahy s inými právnickými osobami a fyzickými osobami doma i v zahraničí a so súhlasom zriaďovateľa vstupuje do medzinárodných združení,
- z) je strediskom patentových informácií a kontaktným informačným miestom Úradu priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky,

- aa) uzatvára s príslušnou organizáciou kolektívnej správy hromadnú licenčnú zmluvu na rozširovanie predmetov ochrany vypožičiavaním realizovaným prostredníctvom knižničného systému a prostredníctvom príslušnej organizácie kolektívnej správy uhrádza odmeny nositeľom práv za rozširovanie predmetov ochrany vypožičiavaním v rozsahu udelenej licencie,
- bb) môže uzavrieť s príslušnou organizáciou kolektívnej správy hromadnú licenčnú zmluvu alebo dohodu o primeranej odmene na použitie predmetov ochrany inak ako vypožičiavaním prostredníctvom knižničného systému,
- cc) prostredníctvom príslušnej organizácie kolektívnej správy uhrádza odmeny alebo primerané odmeny nositeľom práv za použitie predmetov ochrany inak ako vypožičiavaním v rozsahu hromadnej licenčnej zmluvy alebo dohody o primeranej odmene, ak boli uzatvorené podľa písmena bb),
- dd) plní povinnosti vo vzťahu k osirelým dielam a obchodne nedostupným dielam podľa osobitného predpisu,
- ee) prevádzkuje ubytovacie zariadenia vo svojej správe, ktoré sa využívajú na dočasný pobyt pre potreby knižnice, iných kultúrnych organizácií a zriaďovateľa v súlade s platnými predpismi,
- ff) plní ďalšie úlohy súvisiace s činnosťou knižnice.

Článok II

1. Slovenská národná knižnica vzniká ako nástupnícka organizácia zlúčením Slovenskej národnej knižnice v Matici slovenskej a Pamätníka národnej kultúry do samostatnej právnickej osoby, ktorá prechádza od 1. júla 2000 do zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky,
2. Práva a povinnosti z majetkovoprávných vzťahov vrátane pohľadávok a záväzkov, ako aj z pracovnoprávných vzťahov vzniknutých v Slovenskej národnej knižnici v Matici slovenskej a v Pamätníku národnej kultúry prechádzajú od 1. júla 2000 z Matice slovenskej na Slovenskú národnú knižnicu.
3. Majetok štátu, ktorý užívala Slovenská národná knižnica v Matici slovenskej a Pamätník národnej kultúry, prechádza od 1. júla 2000 zo správy Matice slovenskej do správy Slovenskej národnej knižnice, a to v rozsahu vymedzenom v delimitačnom protokole uzavretom medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Maticou slovenskou a následne medzi Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky a Slovenskou národnou knižnicou.

Článok III

1. Slovenská národná knižnica je štátna rozpočtová organizácia, ktorej zriaďovateľom je Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, ktoré kontroluje jej činnosť a v prípade zistenia nedostatkov prijíma potrebné opatrenia.
2. Slovenská národná knižnica je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky a hospodári s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov.
3. Slovenská národná knižnica zostavuje svoj rozpočet príjmov a výdavkov, pričom sa riadi záväznými ukazovateľmi štátneho rozpočtu určených zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a zriaďovateľom.

Článok IV

1. Štatutárnym orgánom Slovenskej národnej knižnice je generálny riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister kultúry Slovenskej republiky; vymenúva ho na základe výberového konania.
2. Generálny riaditeľ riadi činnosť Slovenskej národnej knižnice v súlade so zriaďovacou listinou a zodpovedá za ňu ministromi kultúry Slovenskej republiky.
3. Generálny riaditeľ zodpovedá za hospodárenie s verejnými prostriedkami Slovenskej národnej knižnice.
4. Organizačnú štruktúru, náplň jednotlivých pracovísk a vzájomné vzťahy medzi nimi upravuje organizačný poriadok Slovenskej národnej knižnice, ktorý vydá generálny riaditeľ.
5. Právne úkony zriaďovateľa voči štatutárnemu orgánu vymedzuje zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Článok V

Vecné a finančné vymedzenie majetku

Slovenská národná knižnica spravuje majetok štátu, ktorý jej bol zverený na plnenie vymedzených verejnoprospešných činností a k tomu zodpovedajúcemu predmetu činnosti. Tento majetok vedie vo svojej účtovnej a operatívnej evidencii.

Článok VI

Knižnica sa zriaďuje na neurčitý čas.

Článok VII

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť 1. januára 2019.

Eubica Laššáková
ministerka kultúry
Slovenskej republiky